

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

**Felejtjük el a fájdalmakat
és legyünk jó barátok**

Bukarest, október 28.

Mária királyné a nőegyletek bukaresti kongresszusa alkalmából teát adott a gyűlésen résztvevők tiszteletére. A teára nemcsak a hölgyek, hanem számos politikus is kapott meghívót. Valószínű, de politikai körökben élénk megbeszélés tárgyát képezi, hogy míg az ellenzék vezetői közül Jorga, Averescu, Argetoianu és más politikusok voltak jelen, addig egyetlen liberális korifeus sem volt látható. A királyné fesztelenül elbeszélgetett a hölgyekkel. Megszólításával tüntette ki Pálffy né Gulácsy Irén írónőt is, akinek kijelentette, hogy az erdélyi magyar írók reprezentatív műveit le kellene fordítani román nyelvre. Végül megkérdezte az írónőtől, van-e valami kívánsága? Gulácsy Irén ezeket válaszolta:

— Nincs más kívánságom, mint az, hogy Felséged zárja szívébe a magyar kisebbségeket.

A királyné elmosolyodott erre a válaszra, majd szívére mutatva, a következőket mondotta:

— Amíg ez itt dobog, nem lesz benne semmi más, csak szeretet mindenki iránt. Felejtjük el a fájdalmakat és legyünk valamennyien jó barátok.

Temesmegye jegyzői

uj elnököt választanak

Temesvár, október 28.

Temes-Torontálmegye jegyzőegylete ma délelőtt a prefektura nagytermében közgyűlést tart, amelyen új elnököt választanak. Petrovics György óbédai jegyző, aki az egyetlen körülbelül egy esztendő óta elnöke, lemondott és helyére új vezetőt kell állítani.

A jegyzőegylet kebelében működő állandó választmány már tegnap délután ülésezett, amely az elnöki szék betöltésével, a jövő évi költségvetéssel és a beérkezett indítványokkal foglalkozott. Javasolja a választmány a közgyűlésnek, hogy az elnöki tisztelet Popovics Péter nagyőrszi jegyzővel töltsék be, aki agilis előharcosa a jegyzői kar érdekeinek. Popovics fél év óta működik Temesben, azelőtt a krassószörény-megyei Körpa községben volt jegyző, tehetséges, gerinces, közigazgatási ügyekben kitűnő jártassággal bíró embernek ismerik, aki hivatott vezetője lesz a temesmegyei kartársaknak.

A temesmegyei jegyzőegyletnek a segédjegyzőkkel együtt közel háromszáz tagja van. A temesi jegyzőegylet vezetőségének többi tagjai megmaradnak helyükön: alelnökök Pop Valér dr. zombolyai közigazgatási jegyző és Craciun Tódor nagyteremai jegyző, titkár Hahn Péter valkányi jegyző, Opriu József ujszentesi és pénztáros Albu beregszói jegyző.

Ajándékot

mindenki talál igen olcsón
széptárgyakat
Sternbergnél.

Iskola-Alapítvány - Kolozsvár Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

A csucsai paktum nem érvényes a községi választásokra

— A néppárt és Magyar Párt tárgyalásai. —

Kolozsvár, október 28.

Daianu esperes, ismert averescanus politikus tegnap hosszabb tárgyalásokat folytatott Ugron Istvánnal, a Magyar Párt elnökével. A politikai tanácskozás után egy újságíró megkérdezte az esperest, mire vonatkoztak a megbeszélések. Daianu eleinte azzal akarta a választ elütni, hogy a stockholmi egyházkonferencia ügyéről volt csupán szó, utóbb azonban mégis tett érdemleges nyilatkozatot, amelyben többek között a következőket mondotta:

— A Magyar Párt és a néppárt között változatlanul uralkodik a régi jó viszony. A csucsai paktum ma is

egészségesen fennáll.

A magyarság csak elismeréssel lehet a néppártal szemben, mert ez olyan időben kötött vele paktumot, amikor más román párt erre nem lett volna hajlandó. Ami a községi választásokat illeti, tény az, hogy a csucsai paktum nem vonatkozik ezekre a választásokra, de nem hiszem, hogy azok a képtelések, melyek a magyarságot a néppárthoz fűzik, másféle következményekre fognak

vezetni, hogy a magyarság ebben a kérdésben is

együtt halad a néppárttal.

Az az eleven politikai fluktuáció, amely a Magyar Pártban látszólag fennáll, nem reális. Ezt csak a sajtó provokálja, amely mindenáron gyors választást szeretne, jóllehet erre egyáltalán nincsen szükség. Jelenlegi körülmények nem szólnak amellett, hogy a községi választásokat rövidesen meg fogják tartani.

— Daianu ezután ama reményének adott kifejezést, hogy a kisebbségek az autonómia kiterjesztését és a közigazgatás decentralizálását a városokban nem fogják felhasználni arra, hogy a románság térhódítását megakadályozzák. A nemzeti párt — fejezte be szavait az esperes, — az utóbbi időben nagyon

gyakran emlegeti

a gyulafehérvári határozatokat. Ezt a paktumot azonban a nemzeti párt eddig sem teljesítette és a jövőben még kevésbé fogja teljesíteni.

Az újságíró ama kérdésére, hogy miért hiszi ezt, így válaszolt:

— Erről nem akarok nyilatkozni.

Csak románul tanítanak

az elemi iskolák magyar tagozatainak felsőbb osztályaiban

Temesvár, október 28.

Az iskolaügyet szabályozó rendeletek a folyó tanévig olyképpen intézkedtek, hogy az állami elemi iskolák magyar tagozataiban az oktatás nyelve valamennyi osztályban, vagyis az elsőtől a hatodikig, a magyar volt. Csupán a történelmet, földrajzot és alkotmánytant, valamint a román nyelvtant adták elő román nyelven, a tanterv szerint naponta két órán át kell román nyelven oktatni, míg a többi tantárgy vagyis a számítás, mértan, természetrajz, természettan, gazdaságtan, szóval a reális tantárgyak magyar nyelven kerülnek előadásra.

Temesvár állami elemi iskoláiban

magyar tagozat van a két gyárvárosi, az Iskola-utcai és Magyar-utcai állami iskolában, továbbá a Józsefvárosban, Erzsébetvárosban és Mehalában egy-egy magyar tagozat. A folyó tanévig a magyar kisebbségi nyelv az említett keretben szabad oktatási nyelv volt nemcsak az első négy elemi osztályban, de az ötödik és hatodik osztályban is. Az állami iskolákban ugyanis újabban hét elemi iskolai osztályt tartanak fenn, a három felső osztály a felnőttek oktatására szolgál, ahol már szakok szerint történik a tanítás, Temesvárott ipari, a vidéken földműves szakma szerint. Ezeknek az osztályoknak heti óraszámát is redukálták hu-

szonyolcrol huszonnégyre. Eddig a magyar tagozatu iskolákban a felsőbb osztályokban is magyar volt a tanítás nyelve, az ötödik és hatodik osztályokban éppen úgy folyt a tanítás, mint a négy alsó osztályban, az idén azonban ismét talált az iskolapolitika módot arra, hogy a magyar szó szárnyából elnyessen egy keveset, mert ezentul a negyedik osztálytól felfelé az elemi iskolai oktatás nyelve kizárólag román lesz. Az összes tantárgyakat románul fogják előadni és a magyar nyelvet csak mint kiegészítő nyelvet lehet igénybe venni. A felsőbb osztályokat ugyanis összpontosították, a különböző tagozatok iskoláinak növendékeit, románokat, magyarokat és németeket egy iskolába helyezik és ebben a felsőbb összpontosított iskolában román a tanítás nyelve.

Az elemi iskolákban az idej tanév első osztályába csak azokat a gyermekeket vették fel, akik hetedik életévüket már betöltötték. Ez a rendelkezés nem újkeletű, más helyeken már tavaly alkalmazták, de a tanfelügyelőség közbenjárására a miniszter tavaly Temesvár iskoláival kivételt tett. Az idén azonban ez a rendelkezés a temesvári elemi iskolákat is érinti.

Kivégzés előtt

fényképeket dedikált a rablógylkos

Zágráb, okt. 27.

Stadovics Ede közkatona Zágrábban teljesített szolgálót, azonban megszökött csapatától és hónapokig tartó kóborlás után eljutott Huszár községbe. Stadovics bevonulása előtt ebben a községben szolgált Harudt Henrik gazdánál. Éjszaka belopózott volt gazdájának istállójába s mikor az reggel a jószágot jött etetni, baltaival leütötte. Aztán bement a lakásba és elrabolta Harudt négyezer dinárnyi készpénzt s megszökött. A csendőrség azonban nemsokára elfogta, a zágrábi hadbíró pedig halálra ítélte. A rablógylkos katonát hétfőn lőtték agyon. Halála előtt igen cinikusan viselkedett és a fényképészeknek csak úgy engedte meg, hogy lefotografálják, ha néhány képet neki is adnak. Ezeket a képeket a barátjainak dedikálta.

— NEM LESZ MENETRENDVÁLTOZÁS A TEMESVÁRI VASUTIGAZGATÓSÁG TERÜLETÉN. November elsején a vasúti forgalomban kisebb-nagyobb menetrendi változások lépnek életbe. A temesvári vasutigazgatóság területén — mint azt velünk illetékes helyen közölték — semmiféle változás nem lesz. Az október elsejével megszüntetett kora reggeli és késő esti buziási fűrdővonatok kivételével az összes vonatok Temesvárról valamennyi irányba továbbra is a mostani időben indulnak és az ellenvonatok is ugyanugy érkeznek meg, mint eddig. Változások egyes erdélyi, bukovinai és beszarabiai vonatok menetrendjében lesz.

Gyors-
és gépirási tanfolyam

Bohn Mariska

Belváros és Gyárváros. Beiratkozás: Gyárváros, Uri-utca 11. sz.

157

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 2.47, Párisban 11.40.

Az Orient-Radio (Rador) jelentései:

Zürichi zárlat október 27-én:

Berlin 123.70, Amsterdam 209.50, Newyork 519.25, London 2518.50, Páris 22.—, Milano 20.65, Prága 15.40, Budapest 72.70, Belgrád 9.20, Bukarest 2.47, Varsó 85.—, Bécs 73.15

Bukaresti zárlat október 27-én:

Devizák: Páris 9.02, London —, Newyork 210, Milano 8.40, Zürich 40.50, Berlin 50.15, Bécs 29.70, Prága 6.22. Valuták: Napoleon 785, márká 49.—, Leva 1.49, török font 116, angol font 1010, francia frank 9.25, svájci frank 40.—, lira 8.35, drachma 2.80, dinar 3.60, dollár 208.50 lengyel márká 33, osztrák silling 29.70, magyar korona 2.85, cseh korona 6.10.

Temesvári magánforgalom október 28-án reggel:

(A Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság belvárosi fiókjának árfolyamai.)

Dollár 209.5, angol font 1022, francia frank 9.10, svájci frank 40.70, lira 8.45, szokol 6.26, dinár 3.72, magyar korona 2.85, osztrák silling 29.70.

Tárczay István

Temesvár, október 28.

Az egyre ritkuló régi temesvári polgári társadalom egy köziszteletben álló tagja dőlt ki az élők sorából. Tárczay István magánzó, aki valamikor élénk szerepet játszott Temesvár nyilvános életében, hetvenhét éves korában meghalt. Tárczay István évtizedek előtt a gyárvárosi Főutcában lévő, jelenlegi Jahner-féle gyógyszer-tulajdonosa volt, majd Győr mellett nagyobb földbirtokon gazdálkodott, az utóbbi években pedig teljesen visszavonultan élt belvárosi lakásában. Felesége már régebben meghalt, István nevű fiát, aki a Kimmel I. C. cég beltagja volt, a háboruban szerzett betegség döntötte sirba, egyetlen élő fia, Rezső, jelenleg szintén gazdálkodással foglalkozik. A hetvenhét éves öreg ur érdekeskedésben szenvedett, hat hét előtt Gödöllőre utazott és ott érte utól a halál. Fián kívül egy Badenben élő nővére, továbbá a temesvári Kimmel- és Prohaszka-családok gyászolják. A temetés valószínűleg Gödöllőn megy végbe.

Elköltöznek az ügyvédek

Aradról Ujaradra

Arad, október 28.

Arad város vezetősége felterjesztést intézett az igazságügyminiszterhez, amelyben három új járásbírósi felállítását kérte a megyében. A miniszter ezt a kérelmet elutasította azáltal, hogy a régi járásbírósi székhelyek maradnak meg és csupán Ujarad lesz új járásbírósi székhely, ahová a Temesmegyétől elcsatolt községeken kívül az Aradot környékező falvak fognak tartozni. Ez a beosztás az aradi járásbírósi ügykörét annyira leszorítja, hogy tisztára az aradi lakosság ügyei kerülnek majd az aradi járásbírósi elé és ennek a helyzetnek az lehet a következménye, hogy számos aradi ügyvéd átteszi lakhelyét Ujaradra.

Régi harag

tragikus következménye

Temesvár, október 28.

Ohábforgács községben 1925 május tizenötödikén Radu Achim korcsmájában Minescu János mezőőr összehívott Drinován Jánossal, akít egy nagy késsel leszúrt. Most felelt tettéért Minescu Fehér Kristóf dr. tanácsa előtt. A vádat Matei ügyész képviselte, a védelmet Grosorean dr. ügyvéd látta el. A vádlott kihallgatása során elmondta, hogy Drinován már tíz év óta kereste az alkalmat, hogy vele összetűzőn. A korcsmában is indokolatlanul avatkozott egy magántermészetű beszélgetésébe, ami annyira felbőszítette, hogy bele-szurta bajonettjét. A tanúk azt vallották, hogy amikor Drinován a korcsmába lépett, Minescu odakiáltott Radu korcsmárosnak:

— Lökd ki ezt az embert, mert megölöm!

Matei ügyész szándékos emberöléssel vádolta Minescut, súlyos büntetést kért. Grosorean Kornel dr. védő az enyhítő körülmények tekintetbe vételét kérte. A bíróság Minescu Jánost emberölés büntetében bűnösnek találta és ezért öt évi börtönre ítélte, az enyhítő körülmények figyelembevételével, mert részeg volt és beismerte tettét.

Evőeszköz

valódi és alpakka

ezüst

nagy választékban

Drachsler és szes-

résznél

Str. V. Alexandri 3 (Hunyadi-u.)

A francia kormány lemondott

Ujra Painlevé kap megbízást a kormányalakításra.

Páris, október 27.

Painlevé miniszterelnök tegnap délután két órakor átnyújtotta Doumergue elnöknek a kormány lemondását. A kormányválság már két nap óta elkerülhetetlennek látszott Caillaux pénzügyminiszter harcias beszéde miatt, amely tökéletes ellentétben Painlevé békülékeny hangjával, feltűnést keltett rendkívüli élességével.

Caillaux harcias beszédében nyíltan kimondta, hogy nem hajlandó vagyondézsmát szedni, de célzást tett arra is, hogy infláció nélkül gondolni sem lehet a kibontakozásra. Ezzel megpecsételte saját sorsát és mivel ismételtelen kijelentette, hogy vele egyidejűleg a kabinetben levő

barátai, Lavale és Hesse is le fognak mondani, elkerülhetetlenné tette az egész kabinet lemondását. Kétségtelen, hogy a köztársaság elnöke újból Painlevé fogja kormányalakítással megbízni. Biztosra veszik, hogy Briand megtartja a külügyminisztériumot és Painlevé ideiglenesen vállalkozik a pénzügyminisztérium vezetésére. Általános a vélemény, hogy Chaumet kereskedelmi miniszter sem lesz tagja az új kabinetnek. A beavatottak úgy tudják, hogy Painlevé a szocialistapárt vezető tagjai közül több politikust fel fog szólítani a belépésre. Nincs kizárva, hogy Caillaux utódja a pénzügyminisztérium vezetésében Loucheur lesz.

A rablógyilkos postaszolga a bíróság előtt

— „Legyenek tekintettel agg anyámra“. — Tizenötévi fegyházra ítélték.

Temesvár, október 28.

Tegnap délelőtt tárgyalta Fehér Kristóf büntetőtanácsa Muri Száva zombolyai postaszolga bűnügyét, aki ez év nyarán a józsefvárosi Nap vendéglőben megfojtotta és kirabolta Sztan György amerikást. A védelmet Anuica Aurel dr. látta el, míg ügyészként Matei főügyész helyettes szerepelt.

Alacsony, vézna emberke a vádlott. Minden izében remegve áll a törvényemberei előtt. Tekintete rászegődik az asztalon álló feszületre. Fehér Kristóf dr. megkezdi a kihallgatását.

Elnök ur, — kezdi a vádlott —

bűnös vagyok

de nem megfontolt szándékkal követtem el tettemet. Még Zombolyáról ismertem Sztant, ahol táviratilag érdeklődött Zagrásban veledt holmija után. Megkért, hogy amint válasz érkezik, kézbesítem ki neki. A végzetes napon is együtt idogáltunk a korcsmában. Előzőleg már szabadságot kértem volt főnökömtől, mert Temesvártól el akartam adni egy öszeresnek a felöltőmet. Történetesen Sztan is aznap délután jött Temesvárra. A zombolyai állomáson találkoztunk, egy fülkébe szálltunk. Vele maradtam. Először a Metropolba tértünk, ott itunk és megvacsoráztunk. Már későre járt az idő és elvezettem a Nap vendéglőbe, ahol szobát béreltünk. Az ágyba Sztan feküdt, én a pamlagon. De Sztan kérésére én is befeküdtem az ágyba. Ekkor hirtelen

csókolni kezdett

és magához szorított. Én védekezni kezdtem és utána már nem tudom mi történt, csak azt láttam, hogy Sztan halott.

Elnök: Szóval Sztan nem aludt?

Muri: Nem, hiszen az ágyban pénzt ajánlott fel nekem, amikor magához ölelt.

Elnök: Ha este hétkor megérkezett, miért nem nézett azonnal a dolga után? Viszont vidéki ember reggel jön Temesvárra az ügyes-bajos dolgait elintézni és nem este?

A vádlott nem válaszol.

Elnök: A vizsgálóbíró előtt azt vallotta, hogy megvárta, amíg Sztan elaludt, csak aztán fojtotta meg.

Muri: A rendőrségen ráparancsoltak, hogy így valljak, de nem így történt, hanem ahogy az előbb elmondtam.

Elnök: Mái miért nem szolt arról, hogy magát csókolgatta Sztan?

Muri: Nem volt védőm, akinek az összes körülményeket elmondottam volna. Nagyságos elnök ur, bűnös vagyok, de

legyenek tekintettel

aggkoru anyámra, feleségemre és öt éves leánykámra.

Niszl Mihály a Nap vendéglő tulajdonosa már két éve ismeri Murit, gyakran volt nála zombolyai paraszti társaságában. A végzetes estén jóhiszeműleg adott szobát. Az idegen fáradt és részeg ember benyomását keltette, Muri józan volt. A gyilkosságot csak másnap délben fedezte fel, amikor Jelebean detektív érdeklődött az idegen után.

Deutsch Béla és Siegellaub Zsigmond temesvári kereskedőket hallgatta ki ezután a bíróság. Ép az udvaron szórakoztak, amikor a kerten át, amely szomszédos a Nap vendéglővel, elébbük toppant Muri. Előbb ötszáz, majd

ezer leít ígért,

hogy nyissák ki a kaput, Deuschnak gyanus volt az idegen viselkedése és a rendőrségre telefonált.

Matei ügyész életfogytiglani fegyházra kért vádbeszédében. Anuica Aurel dr. védő logikusan felépített vádbeszédében megdönteni igyekezett a vádat és hangoztatta, hogy Sztan abnormális ember lehetett, másrészt a körülmények sodorták vádlottat a gyilkosságra.

A bíróság Muri Szávát előre megfontolt szándékkal elkövetett emberölésben és rablásban bűnösnek találta és az enyhítő szakaszok figyelembevételével tizenötévi fegyházra ítélte.

Köln kiürítése

mellett foglal állást a francia külügyminiszter is

Páris, október 27.

A nagykövetség tanácsa tegnap délelőtt ülést tartott, amelyen a német jegyzékről és a kölni zóna kiürítésének időpontjáról folyt a vita.

A londoni Times a nagyköveti értekezlettel kapcsolatban azt írja, hogy Briand, francia külügyminiszter Köln kiürítése mellett van és pedig azért, mert meg van győződve arról, hogy ezáltal a német nemzeti pártiak elveszítik legsúlyosabb argumentumukat, amelyet a locarnói meg egyezéssel szemben való rezisztenciájuk alapjának mondanak.

Vissza kell vonulniok

a görög csapatoknak Bulgáriából

Szófia, október 27.

Tegnap két külföldi állam is felajánlotta jószolgálatát a görög-bolgár határincidens ügyében a bolgár kormánynak, amely azonban háláját kifejezve kijelentette, hogy az ügy már a népszövetség előtt van elintézés céljából.

A népszövetség rendkívüli ülése felszólította az egymással szembenálló két országot, hogy huszonnégy órában belül tegyenek jelentést arról, hogy csapataiknak megadták a parancsot a visszavonulásra, hatvan órában pedig jelentsék azt, hogy a csapatok a határok mögé vonultak vissza és az ellenségeskedést beszüntették. Bulgária képviselője Briand kérdésre kijelentette, hogy az ő kormánya eme a rendelkezéseknek feltétlenül aláveti magát, Görögország képviselője pedig odanyilatkozott, hogy a népszövetségi tanács határozatát nyomban közli kormányával.

Ruszinszkóban a magyarok egymás ellen harcolnak. A csehországi képviselőválasztásokra nagyban készülnek a csehszlovákiai pártok. A magyarok is akcióba lépnek a választáson, azonban a magyarság nem tud megegyezni abban, hogy az egyes kerületekben ki legyen a jelölt. Beregszászon már kétszer kellett elhalasztani a magyar párt jelölő gyűlését, mert az egybegyűltek tiltakoztak a hivatalos jelöltek személye ellen. A legutóbbi jelölő gyűlésen óriási botrány tört ki, úgyhogy a gyűlést fel kellett oszlatni.

— Szovjetigazságszolgáltatás.

Londonból jelentik: Pénzügyi és kereskedelemi körökben a legnagyobb felháborodással beszélnek a szovjetigazságszolgáltatás egy új rémségéről. Az orosz külkereskedelmi monopólium Arkosz nevű londoni intézetének igazgatóját Kviatkovszkit, jelentését l ürügye alatt Moszkvába rendelték, ahol letartóztatták és minden eljárás nélkül agyonlőtték.

Ebert siremlékének leleplezése.

Berlinből jelentik: Október hó harmincegyedikén leplezik le Heidelbergben Ebert siremlékét. A kormányt Geszler hadügyminiszter képviseli, mivel Hindenburg bíróalmi elnök elfoglaltsága miatt nem jelenhetik meg.

Törökország áttér a keresztény időszámításra. Angorából jelentik: A naptárügyi bizottság elhatározta, hogy a török parlament elé terjesztendő javaslatában a keresztény időszámítás bevezetését ajánlja. A javaslat szövegezésén most dolgoznak.

A vérbaj kezelése a szájon át!

Betegek!

Ha nem bírjátok ki a neosalvarsan injekciókat, akkor kérjétek orvosotoktól

„TREPARSOL“-t,

melyet kipróbáltak: Dr. Clement Simon a Sain Lazare-kórházban Páris. Dr. Angholovici a Colentina-kórházban és Dr. Iliescu ezredes, a katonai kórházban. A szifilisz és malária kezelésére szolgáló új preparátum, mint bármely más orvosság a legkönnyebben bevehető a szájon át, a ért bárki által is könnyen kezelhető. Minden drogeriában és gyógyszerüzletben kapható. Főraktár: N. Sterescu gyógyszerüzlet, București, Bul. Elisabeta 34, mely kívánatra küld árjegyzéket

2500

leírt vállalkozás szoba vagy konyha

Szécsi és Társa

Temesvár, Hunyadi-ut 16.

Telefon 2-51.

Hírek

La verde standardo

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Piața Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-tér) 4.
Telefonaink:
 Szerkesztőség: 2-52.
 Kiadóhivatal: 2-52.
 Nyomda: 10.
 Felelős szerkesztő lakása: 2-42.

Előfizetési árak:
 Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 2 lei, az önkormányzatban 3 lei, Magyarországon 2000 kor., Jugoszláviában 1 dinár, Csehszlovákiában fél ck., Ausztriában 20 garas.

Előző szerkesztő:
 Vuchetich Endre dr.

Goldner bácsi,

gy általában ismerik Goldner ost, most ülte meg feleségével, letett Neumann Hermann arany-érméjét. A nyolcvannégy esztendő-
 ur negyven éven keresztül képviselte Temesvárot a Neumann M. si ruhacéget. A kedélyes, mindig edvü Goldner bácsi életében nem jött aranyakat s talán ezért ente meg neki az Isten, hogy a há-
 ága váljék arannyá.

tkán beszél emlékeiről, pedig os kötetet írhatna memoárjairól. tal korában beutazta a világot, járta az összes európai országokat Amerikában is sokszor tartózkodott. büszkébb azonban arra, hogy valor Kossuth Lajos megcsókolta, egyennyelcas harcok idején kurir-
 olt Kossuthnak és mikor egy ízben osztrák csapatokon keresztül a talpába rejtve fontos üzenetet ho-
 Kossuthnak, ez elismerése jeléül csókolta.

ikor Temesvárra került, élénk t vett minden társadalmi mozga-
 ban. Sok érdeme volt a temesvári t felvirágozása terén s buzgó te-
 nyiséget fejtett ki annak idején a utta-klub megalakítása körül. Mikor egedi árvíz volt 1879-ben és szá-
 árvízkarosultak hoztak Temesvár-
 Goldner nagy munkát fejtett ki tá-
 atásuk körül. Az ő érdeme volt,
 az egyik Temesvári kaszárnyát
 itették és abban több száz árvíz-
 sult családot helyeztek el.

osszu évtizedek alatt sok tisztelő-
 arátot szerzett magának Goldner i, aki üzlete mellett mindig talált
 arra is, hogy a köz érdekében
 ozzék. Nem is csuda tehát, hogy
 ani aranylakodalmá alkalmából
 ábszámra hozta neki a gratulációt
 sta. Az aranylakodalmas házaspár-
 gy és ritka ünnepen négy gyermek-
 ette körül: Doré Gáborné, vöslai
 snő, Braun Dezsőné, Goldner
 dr. boksáni körorvos és Gold-
 Alfonz banktisztviselő.

A szenátus elnöke meghalt.
 restből jelentik, Pherekide
 nátus agg elnöke, aki már hosszú
 óta betegeskedett tegnap délután
 halt.

**A temesvári műegyetem ün-
 élyes megnyitása szombaton**
 ótt tizenegy órakor lesz. A meg-
 beszédet Valcovici Viktor
 ektor fogja tartani.

**Öngyilkos lett egy volt te-
 vőri színész.** Debrecenből je-
 k: Varga Ferenc színész
 odájának ablakából leugrott és
 yet halt. Varga Ferenc Temes-
 t is színészkedett, jó énekes és
 mes megjelenésű fiatal színész

Temesvár, október 26.
 Két esztendő előtt az eszperantisták
 Temesvárott országos kongresszust
 tartottak. Több száz eszperantista az
 egész országból gyülekezett akkor
 össze és fennen lobogott jelvényük:
 la verde standardo, a zöld zászló.

Azóta azonban semmit nem lehet
 Temesvárott az eszperantistákról hal-
 lani. Kíváncsiak voltunk rá, hogy mi-
 ért nem adnak semmiféle életjelt
 magukról s azért felkerestük az egyik
 vezető eszperantistát, akivel beszél-
 gelési folytatunk.

Első kérdésünk az volt, hogy miért
 nem hallani semmit a temesvári esz-
 perantistákról? Miért nem tartanak
 összejöveleket, amint az másutt divik?

Nálunk hadizóna van és emiatt nem
 tudunk mozogni. Minden összejöve-
 telhez százféle engedély kell és ezek
 megszerzésére nincsen időnk. Mi
 öregebb eszperantisták, akik már
 évtizedeken keresztül dolgoztunk az
 eszperanto érdekében, már szeretnénk
 egy kicsit pihenni is. A fiatalabbak,
 sajnos, pedig kényelmesek a munkára.

Nincsen egyesületük, amelyen belül
 zavartalanul összejöhetnének?

A két év előtti temesvári kongresz-
 szuson elhatároztuk, hogy az Országos
 Eszperantista Egyesületnek megala-
 kítjuk temesvári fiókját. Ez azonban
 csak papíron van meg. Talán valóra
 váltoított volna ezt a tervet, ha tavaly
 közbe nem jön egy elijesztő esemény.

Két fiatalember, lelkes eszperantista
 mindkettő, tavaly az utcán sétált és
 eszperantóul beszélt. Meghallotta ezt
 egy detektív és bekísérte őket a
 szigurancára. Bizonyosan komunisták,
 mondotta a detektív, és azért beszél-
 nek titkos nyelven. Sokat kellett
 szaladgálnunk egyik hatóságtól a má-
 sikig, amíg a két eszperantistát ki-
 szabadihattuk.

Azelőtt az eszperantó terjesztése
 érdekében tanfolyamokat is rendeztek.
 Most ezt miért nem teszik?

Ugyanezért, amiért összejöveleket
 sem tartunk. Különböző engedélyek

**— A volt aradi törvényszéki
 elnök meghalt.** Aradról jelentik:
 Ottrubay Károly, az aradi tör-
 vényszéknek sok éven át volt elnöke,
 nyolcvanhárom éves korában meg-
 halt. Nyugalomba vonulása óta az
 Első Aradi Takarékpénztárnak volt az
 elnöki igazgatója. Halálát fia ifjabb
 Ottubay Károly, vezérkari ezredes,
 Károly király volt szárnysegéde gyá-
 szolja.

— Egy tanár tragikus halála.
 Versecről jelentik: Lenhardt Já-
 nos, a verseci reál gimnázium tanára,
 lakásán a villamos csengőt akarta
 megjavítani s munkája közben egy
 létrára mászott. A rozzant létra azon-
 ban leszakadt alatta s Lenhardt olyan
 súlyos belső sérüléseket szenvedett,
 melyek meghalt.

* A gyárvárosi Patria kabaré mai mű-
 során egy szenzációs egyfelvonásos bohózat
 kerül színre a legjobb szereposztásban. A
 műsört válogatott magánszámok egészítik ki.
 Előadás után bar tabarin reggelig. Kíváló
 ételek, elsőrangú italok.

— Három jó madarat csipett el
 a tegnapi nagyszentmiklósi vásáron
 Kiss György kereskedő. Bugariu
 Valér, Bugariu Anna és Pungule-
 du Julin Kiss Györgytől három
 vég vásznat loptak, amit a keres-
 kedő észrevett. A tolvajokat átadta a
 csendőröknek, akik házkutatást tartot-
 tak és még rengetek lopott holmit
 találtak. Az ügyészség letartóztatta
 őket.

* Görög-bolgár háború fenyeget, de
 mindkét félnek haragja elmúlna, ha megkös-
 tolná azt a remek felvágottat, melyet Temes-
 várott F a Mihály hentesmester Telekház-téri
 és a Mária közelében levő hentesüzleteiben
 lehet kapni.

kellenének ehhez és aztán tanterem
 is. Bár megvagyok róla győződve,
 hogy egy esti tanfolyam részére a
 város készséggel átengedne nekünk
 valamely iskolatermet.

Hány eszperantista van Temesvá-
 rott és kik közülök a legkiválóbbak?

A romániai háromezer eszperan-
 tista közül Temesvárott kétszáz él.
 Ezek mind olyanok, akik az eszpe-
 rantót szóban és írásban folyékonyan
 és tökéletesen bírják. Ha azokat is
 számítjuk, akik megkezték Zamenhof
 dr. világnyelvének tanulását és egy
 kicsit gagyognak is rajta, akkor ezer-
 ötszáz eszperantistáról is beszélhet-
 nénk. Hogy kik a legkiválóbbak? Ba-
 jos erre felelni. Elég sokan vannak.
 Mindenesetre sok érdeme van az esz-
 perantó körül **Bambach** Alfréd ítélő-
 táblai tisztviselőnek, aki a legrégebb
 temesvári eszperantista, mert közel
 negyed század óta beszél az eszpe-
 rantót és husz év előtt már tanfolya-
 mot is rendezett. Meg kell emlékezni
Németh József dr. ügyvédre is, aki
 tizenhét esztendeje eszperantista. Az
 ő érdeme, hogy a magyar irodalom
 sok gyöngye eszperantó nyelvre lett
 lefordítva. Fordított **Biró** Lajos, **Kosz-
 tólányi** Dezső, **Petőfi** Sándor, **Karinthy**
Frigyes és mások munkáiból s ezek
 a fordítások külföldi eszperantista
 folyóiratokban jelentek meg.

Informátorunk azután széles voná-
 sokban beszélt még az eszperantó-
 nyelv várható elterjedéséről. Ma, a
 repülőgépek és a rádió korszakában
 különös szükség van az eszperantóra,
 mint a különböző nyelvű nemzetek
 közötti összekötő kapocsra. Hiszen
 ezzel a kérdéssel már a Népszöveg-
 ség egyik osztálya is foglalkozik s
 bizonyára el fog jönni az idő, —
 hangsúlyozta — amikor valamennyi
 ország iskoláiban kötelező tantárgy
 lesz az eszperantó. Ez a világnyelv
 a leghatalmasabb eszköz arra, hogy
 az egyes nemzeteket lelkileg köze-
 lebb hozza egymáshoz és a kölcsönös
 megértést lehetővé tegye.

**— Tizenkétfélmillió leies csem-
 pészés.** A temesvári vámhatóságok
 egy nagyarányú kender és len csem-
 pészési ügygel foglalkoznak. A ki-
 csempészett áruk értéke meghaladja
 a tizenkétfélmillió leit. A vizsgálat szá-
 lai a határmenti községekre is kiterjed-
 nek. A további nyomozás érdekében
 egyelőre részleteket még nem közölnek
 a hatóságok a nyilvánossággal.

* Hol vásároljunk téli holmit? Csak a
 Whitehouseban, ahol az állandó detaillisztá-
 lban csakis kitűnő minőségű árut engros-árban
 árúsítanak. Whitehouse, ezelőtt Dél-
 vidéki.

— Öngyilkos lett egy katona.
 Tegnap este a gyárvárosi tüzoltó
 laktanya mellett öngyilkosságot köve-
 tett el **Metzler** György huszon-
 három éves tüzérkatona. Az öngyil-
 kosságról azonnal értesítették a tér-
 parancsnokságot, ahonnan **Stefani**
 ezredes, térparancsnok jelent meg a
 helyszínen. A holttestet beszállították
 a gyárvárosi temető halottasházába.
 Az öngyilkosság oka ismeretlen.
Metzler a temesvári első tüzérezred-
 ben szolgált, ahol jóra való, pontos
 katonának ismerték.

* **A Royal bárban** félegykor külön előadás

— Elégett csecsemő. Gátaljáról
 jelentik: **Bogsan** Anna gátaljai
 asszony a konyhában foglalatzkodott.
 Dolga akadt az udvaron és egyedül
 hagyta öt hónapos kis csecsemőjét.
 Mire visszatért már csak gyermeke
 megszenesedett tetemére talált. A
 vizsgálat megállapította, hogy egy a
 takaréktűzhelyről kipattant szikra fel-
 gyújtotta a bölcsőt. Az anya ellen
 gondatlanság miatt az eljárás meg-
 indult.

— JÓNAPOT KIVANOK, kedves
 olvasó, bár nem tudom, hogy eb-
 ben a pocék időben mennyiben
 vagy kedvvel bíró. Hát láttál már
 ilyen rendszert az időjárásban,
 melyet néhány nap óta tapasztal-
 unk? Egyik nap ragyogó napsütés,
 esupa derű, a másikon eső, esupa
 latyak. Napok szerint pontosan
 változik a szép idő, meg a csunya.
 Ki mondja, hogy ebben nincsen
 következetesség? Lám, nincsen
 igazuk azoknak, akik az időjárásra
 ráfogják, hogy szeszélyes. Egy hét
 óta pontosan tudjuk, hogy minden
 páros napon lengén öltözhünk s
 minden páratlanra kalucsnit kell
 huzni a lábunkra és esernyőt fogni
 a kezünkbe. De mi lesz, ha az időjá-
 rásnak eszébe jut, hogy október
 végén áprilist járasson velünk s
 akkor kezd esni, amikor szép időre
 öltöztünk és napsugár kacag raj-
 tunk, amikor reggel kalucsniban
 és esernyővel jelenünk meg az ut-
 cán? Szóval a végén mégis csak
 megmaradunk a régi bevált megál-
 lapítás mellett, hogy az időjárás
 szeszélyes.

**— Kerekét oldott a prima-
 donna.** Nagváradról jelentik: A mos-
 tani szini szezon elején **Gróf** László
 nagyvárad szinigazgató **Kovács**
Kató szerződtette primadonnának.
 A kellemes hangu sziaesznőnek több
 igazi sikere volt már Nagváradon,
 amiből arra lehetett következtetni,
 hogy tartós lesz ott a maradása. Mily
 nagy volt azonban az igazgató meg-
 lepetése, amikor a tegnapi hirdetés
 operettelőadásra **Kovács** **Kató** helyett
 levélke érkezett. Azt írta a prima-
 donna, hogy Budapestre utazott és
 többé nem tér vissza Romániába.
 Szerencsére kéznél volt a másod-
 primadonna, aki a szerepbe sikerrel
 beugrott.

* Nem csömörlik meg, ha vacsoráját
 F a Mihály hentesüzleteiben veszi a Telek-
 ház-téren, vagy a Mária mellett, mert a hus-
 féte mellé mindjárt vehet savanyított káposz-
 tát, uborkát, vagy tormát.

— Hatvany Lajos Ady-estéje.
 Hatvany Lajos, a jeles magyar
 író, temesvári Ady-estéjét, melyről
 már megemlékeztünk, november első
 felében tartja meg.

* **Farmodont** fogkrém és szájjviz fő-
 lerakata **Farmacon** nagydrogeria
 Timisoara. Erzsébetváros, Batthyány-
 utca 5.

— Vonatösszeütközés. Brassóból
 táviratozták, hogy Dezesteu állomáson
 két tehervonat egymásba szaladt. A
 mozdonyok pozdorjává zuzódtak, de
 emberéletben szerencsére nem esett
 kár.

* **A Royal** műsora világsláger.
— Megbűntetett soffőr. A rendőr-
 ség **Hasz** Antal soffőrt, aki autóját
 a megengedettnél nagyobb sebessé-
 ggel vezette, kétezer lei pénzbír-
 ságra ítélte.

* **Győződjön meg** mindenki a Royal
 szenzációs műsoráról.

**— Novemberben tárgyalják a
 csalással vádolt temesvári vas-
 utasok perét.** Mint megirtuk, a csa-
 lással, közokirathamissal és sikkasz-
 tással vádolt tizenhárom temesvári
 vasutas perének tárgyalása október
 15-re volt kitűzve. A tárgyalást azon-
 ban nem lehetett megtartani, mert a
 tanúk nagy része nem volt kellő idő-
 ben megidézhető. Miként értesülünk
 az új tárgyalási hatánapot az aradi
 törvényszék november 23-ra tűzte ki.

* **Perzsaszőnyegeket** bizományba vesz és
 elad **Szentirmainé** bizományi vállala-
 lata Belváros, Hunyadi-utca 9.

mindenkinek ingyen adunk!!
 Egy „OMEGA“
ettősfedelű aranyórát
 10.000 lei értékben
 Roller Bucuresti cég által szállítva (Str. Carol 50)
 egy luxus kivitelű 10x15-ös Tropen-Kamera,
 és Zeiss Tessar-ral három lejtős kazettával
 és kihúzóval lei: 20.000 értékben és egy No-
 ny-gyártmányú, kítűnően belőtt Hammerles két-
 csövű vadászfegyver lei 10.000 értékben
 c ingyen kiosztva vevőként közötti
 bbi felvilágosítással szolgál 2 leies választékgyű-
 lésben „HUBERTUS“ Bucuresti, Str. Belvedere 2,
 mozi-felzerelési és rádió cikkek behozatala. 172

Estélyi és béli ruhák finom londoni szövetekből a legujabb angol és
 francia modellek szerint a legpedánsabb kivitelben
Roncskevics József és Társa
 férfiruha-szalonjában készülnek
Timisoara - Belváros, Merczy-utca 12
TELEFON: 8-98

Dr. Dralle
 SZÁJVIZ ÉS
 FOGKRÉM
 Egészségesen és
 tisztán tartja a
 száját és a fogakat,
 Kapható az ország összes droge-
 riáiban, gyógyszerházaiban és illat-
 szertáraiban.

— Engedély nélkül nem szabad házakat építeni. Lothar István erzsébetvárosi háztulajdonos a házán változásokat eszközölt, az ablakokat és ajtókat áthelyezte és új falakat húzott. Minthogy azonban erre előzetesen nem kért engedélyt, a rendőrbíró elé került az építési szabályrendelet megszegése miatt, amiért ezer lei pénzbüntetésre ítélték.

* Lloyd-Taverna mai műsora világszáger.

— Izgága piaci árus. Kizma József piaci árust a szolgálattevő rendőr igazolásra szólította, amitezt megtagadott és erősen kifakadt a rendőrség ellen. Emiatt a rendőrbíró az izgága árust ezer lei büntetéssel sújtotta.

Színház

A színház heti műsora:

Szerda: Öt órai vendég.
Csütörtök: Öt órai vendég.
Péntek: Májusi muzsika.
Szombat d. u. 5 órakor: Májusi muzsika.
Szombat este 8: Májusi muzsika.
Vasárnap d. u. fél 3: Nótás k. pitány.
Vasárnap d. u. 6: Nagyságos asszonyt már láttam valahot.
Vasárnap este 9: Májusi muzsika.
Hétfő: Májusi muzsika.
Kedd: Román előadás.
Szerda: Román előadás.

A színházi iroda hírei. Ma este lesz a bemutató előadása a Weber és Stella kacagató vígjátékának, az öt órai vendégnek. A főszerepeket Fekete Mihály, Barna Anci, Pálffy Zsuzsa, Gömör Emma, Harmath Joli, Mészáros Béla, Kassay Károly és Jódy Károly játsszák. Az öt órai vendég csütörtökön másodszer kerül színre. Pénteken este lesz Farkas Imre új operettjének, a Májusi muzsikának premierje. Szombaton a színház két, vasárnap pedig három előadást tart.

Művészet

November 5-én lesz az idei szezon legkiemelkedőbb hangversenye, amelyen két Temesvárott jól ismert kiváló énekes: Popp Lya a cluji opera és Sugár Frigyes a cluji magyar színház tagjai lépnek fel szenzációs műsorral. Tekintettel az óriási érdeklődésre ajánlatos a jegyeket mielőbb beszerezni a Bánátnál.

Szombaton — szimfónikus hangverseny. A Zenebarátok Társasága szombaton, e hó 31-én este 9 órakor tartandó szenzációs szimfónikus hangversenyére már csak csekély számú jegy a Bánátnál. Az est szólistája Mendel Erzi énekesnő.

Restaurant

Elysée

BUKARESTI,
a Nemzeti Színház
mellett

A legpazarabb fényüzéssel berendezett vendéglője a fővárosnak!!

Kávéház — Bodega — Cukrászda
— Billiárdterem — Külön terem —
Teadélutánok — Ebédek — Uzsonnák — Vacsorák — Művészi zenekar — Jazz-band 241
Magyarul, németül és franciául is beszélnek

MOZI

Belvárosi mozi: okt. 28. és 29.
Gyárvárosi mozi: okt. 30., 31. és nov. 1.
Mehalai mozi: nov. 3.

A bécsi mozik utóbbi legnagyobb sikere!
Nagy német film! Romániában először!

A három házmester leány

Szenzációs film, rendkívüli pikantériákkal 7 felvonásban. Főszerepekben a bécsi színházak leghíresebb művészei:

Hanny Weisse, Helga Molander, Bruno Kastner és I. Tiedtke.

Monopol »Gaumont« Bucuresti.

A legközelebbi film, péntek okt. hó 30-iki kezdettel:

A molnárné leánya

Legújabb film: Pat-Patachon-nal.
Nagy vígjáték 7 felvonásban.

A Kereskedelmi és Gazdasági Bank
Részvénytársaság igazgatósága, felügyelőbizottsága és tisztviselői kara fájdalommal jelenti, hogy az intézet felügyelőbizottságának elnöke

Tárczay István ur

elhunyt.

Mint felügyelőbizottságunk elnöke, hosszú években át, szeretettel karolta fel intézetünk érdekeit s emlékét soha el nem muló kegyelettel őrizzük.

Temesvárott, 1925 október hó 27.

Hálószoba
Ebédlő
Uriszoba

butorok

Nagy választék! Vételkötelezettség nélkül!

Schuszter Ferenc

butorgyár- és raktárában, Erzsébetváros,
Korona-utca 14. Sárga villamos megálló
Telefon 11-91

Hallo! Hallo! Hallo!
A legszebb, a legjobb és a legolcsóbb cipőket készíti
Popoviciu, II., Háromkirály-utca 11

Frisch Lajos

ujjonnan megnyitott cipőműhelyében Dózsa-u. 51 k. tűnő anyagból legelegánsabb női, férfi és gyermekcipő készülnek olcsó árban

Szállítok: Ia palack, érett fajborokot. Asztali, Rizling mocrai-apatelek, Ménesi gyöngy-vörös, Ménesi Cabariné 1917-es Lakodalmas pankotai, Furmint enyedi 1920-as, Imperial pezsgő, Bokréta enyedi 1921-es, gróf Keglevich-cognac. Dr. Csasznek mintapincegazdaság. Tel. 41

Legjobb varrógépe

legolcsóbban vesz Ön 10 évi jótállás mellett üzletben
Schuster Gusztáv, Belváros, Dom-tér
Ugyszintén gramofonok és legújabb lemezek vételekényszer nélkül megtekinthetők

NAGYTAKARITÁST elektromos PORSZIVÓGÉPEKKEL, PARKEITASUROLÁST, BEERESZTÉST ES FENYESÍTÉST elektromos PARKEITA-GEPPEL teljesít a ROYAL VACUUM CLEANER IV., Str. Ioan Ghica No. 1a 1/5 (Arany János-utca) Telefon 21-10

Fischhoff-étterem

Gyárváros, Coronini-tér.
Értesitem a n. é. közönséget, hogy minden kedden disznótoros vacsora pénteken halesélyt rendezek. Mind vasár- és ünnepnapi délután 5-7-uzsonnahangverseny. Olcsó ebéd- és vacsoraabonnmák. Elsőrangú borok. Pontos kiszolgálás. A Gyárváros legkellemesebb szórakozóhelye.

I. oszt.

gázkoksz

minden mennyiségben kapható

Schaar és Hámory
cégnél. Telefon 9-64

Soha nem létezett hasonló alkalom!
Házhelyek
1-2 évi részletre. Építéshez ingyen téglaprést. A téglahelyszínen előállítható minden költség nélkül.
Bővebbet a helyszínen, a gyárvárosi strandtól 3 percrenyire, a bődéirodában. 199

Mindenszentek

művirágkoszorúk és érckeresztgyári áron kaphatók

a Városi Temetkezés Vállalatnál.

Női- és gyermek-

ruhaáruház

JASZENSZKY

Timisoara-Gyárváros, Kossuth-tér

Nagy választék női vatkabátokban, női vatruhákban, gyermekiskolaruhákban és gyermek kabátokban